

Aija Vanaga

Preiļi Izglītotai Latvijai
biedre, audzinātāja,
mamma +
3 kolēģes –
Liene Vilcāne,
Daiga Kolešņičenko,
Ingūna Zīmele

Vecāki, kas vēlējas saviem bērniem nodrošināt kvalitatīvu izglītību, pirms 4 gadiem dibināja biedrību “Preiļi Izglītotai Latvijai”. Biedrības kodolu sastāda piecas sievietes. Pēdējos 3 gadus biedrības apgādībā ir “Preiļu Brīvā skola”, kura domes atvēlētās telpās atrodas ārpus pilsētas, taču jau intervijas laikā tiek būvēta jauna māja skolai Preiļu pilsētas centrā. Izrādot būvniecības procesā esošo māju, Ingūna norāda pašas nozīmīgākās lietas par skolu: 1. Tai nav piesaistīta nodokļu maksātāju nauda - viss radīts no ziedojumiem un pašu darba; 2. Bērni kopā ar vecākiem palīdz un strādā pie savas topošās skolas.

Ieejot skolā, Aija ar roku rāda, cik augsts bija “kultūrlānis” - telpās agrāk atradās televizoru remontdarbnīca. Māja ir pieejama jau no biedrības pirmsākumiem, taču kapacitātes trūkuma dēļ biedrība nesāka strādāt pie mājas remonta līdz pagājušajam gadam. Visgrūtākais bija sākums, par kuru biedrība ir ļoti pateicīga Cēsu brīvās skolas bijušajai direktorei un tās komandai. Pēc pirmās vizītes jaunajās telpās Cēsu brīvās skolas bijušajai direktorei nosauca “Preiļi Izglītotai Latvijai” biedrības komandu par traku vārda vislabākajā nozīmē, un pamudināja sākt ar skolas sakopšanu – kvadrātmetru pēc kvadrātmetra. Preiļu brīvās skolas vecāku sapulce uzreiz iesaistījās, un būvniecība

<http://www.preililatvijai.lv/> (skola- <http://www.preilubrivaskola.lv/>)

“Tas ir arī mūžizglītības jautājums – sabiedrības izglītošanas jautājums. Ļoti nozīmīgs ir jautājums kā vecāki ar bērniem dzīvo mājās, jo izglītība nesākas un nebeidzas skolā, kvalitatīva izglītība ir nepieciešama 24 stundas, 7 dienas nedēļā.”

- AIJA

varēja sākties. Ingūna norāda, ka ir iespējams pienācīgi novērtēt tikai pašu radīto - process ir sarežģīts, viss tiek radīts pašu rokām.

Lai gan māja nav liela, tajā būs vieta 50 bērniem. Skolā tiek pievērsta uzmanība tehnikai, kas neiznīco ne enerģiju, ne cilvēku darbu. Pirmajā stāvā būs mūzikas stūrītis, kurā lietpratēja ir Daiga. Viss mācīšanās process norisināsies otrajā stāvā. Šajā skolā bērni iedalīti saimēs – pirmsskolas un skolas vecumos. Saime paredz ne vairāk kā 12 bērnus un divus audzinātājus, lai mācību process varētu risināties pietiekami personalizētā veidā. Preiļos, līdzīgi kā pārējās brīvajās skolās, ir liels uzsvars uz iedalījumu saimēs, jo tas ļauj dažādu vecumu un pieredžu bērniem mācīties kopā un, pats svarīgākais, vienam no otra. Mācību satura pamatā

ir ietekme no humānās pedagogijas: Valdorfs, Montesori, atvērtā kosmosa domāšana, atvērtie uzdevumi. Skolotājas norāda, ka arī viņām pašām tā ir nozīmīga mācīšanās pieredze.

Aija skaidro, ka valsts līmenī izglītības sistēma netiek izveidota holistiski, domājot par bērnu kā svarīgāko - tā vietā uzsvars tiek likts uz sistēmas un darba vietu saglabāšanu. Netiek domāts par to, kas būtu iespējams, mainot struktūru.

Ārpus skolas būs sakņu dārzs ar ogu labirintiem, kurus paši bērni varēs apkopt, kā arī spēļu zona, kurā taps kalniņš. Aija uzskata, ka mūsdienu izglītības sistēma ir zaudējusi fundamentālos pamatus - nav iemesla turpināt izglītot ļoti šauras nozares speciālistus ar faktoloģiskām zināšanām, jo prasme “kā pielietot zināšanās” mūsdienās ir stipri nozīmīgāka.

4 KVALITATĪVA
IZGLĪTĪBA

